

פחד דוד

עלון שבועי בעניני פרשת שבוע

אשדוד: רח' האדמו"ר מבעלזא 43 טל. 08-8521527 פקס. 08-8566233
ירושלים: רח' בית וגן 8 טל. 02-6433605 פקס. 02-6433570

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומושה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורינו ורבינו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א
בן הצדיק המלובן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלובן רבי חיים פינטו זיע"א

עלון מס' 558

משכיל לדוד

שבת המועד פסח

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבינו דוד חנניה פינטו שליט"א

זמן חירותנו לכל השנה, מכח חג הפסח

בתפילת החג (בשמונה עשרה) אנו אומרים "ותתן לנו ה' אלוקינו באהבה מועדים לשמחה חגים וזמנים לששון את יום חג המצות הזה זמן חרותנו, מקרא קודש זכר ליציאת מצרים".

ויש לשאול, שהרי לכאורה יש סתירה בדברים. בהתחלה אנו אומרים חג המצות זמן חרותנו, משמע שאנו מודים להקב"ה על חרותנו שאנו נמצאים בה עכשיו, ואילו בהמשך אנו אומרים זכר ליציאת מצרים, והיינו שכל חג הפסח הוא רק זכר ליציאת מצרים שיצאו אבותינו משם, ולא דווקא לחירות. ועוד, מצינו לחז"ל האומרים שחייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים. ולכאורה הדבר מופרך, האין יתכן לחייב איש ישראלי להרגיש עכשיו בן חורין כאילו הוא יצא ממצרים, בו בזמן שאף פעם הוא לא היה משועבד במצרים.

ובהסבר הענין נראה. כדי שהאדם יוכל לבוא לידי אמונה איתנה, ולהשיג את ההשגה הנפלאה הזאת, ולהרגיש שאילו לא הוציא הקב"ה את אבותינו ממצרים הרי עדיין אנו ובנינו משועבדים היינו לפרעה במצרים, זקוק הוא להרבות בתפילה על כך. כמו כן עליו לחנך את הבנים לאמונה איתנה מקטנותם. לכן צריך להרבות בלילה הזה בסיפור יציאת מצרים, כדי להשריש בלב הבנים אמונה אמיתית בהש"ת בלי עירוב של ספיקות.

והנה, בזמן כתיבת מאמר זה ביום אסרו חג, שאל אותי בני הקטן: מדוע בפסח מותר לאכול רק מצה ובמשך כל השנה מותר לאכול חמץ ומצה. ואמרתי לו על כך: הרי שאלת אותי כבר בליל הסדר "מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות", ועניתי לך על כך. אמר לי: התשובות שענית לי לא היו מספיקות. ואז התחלתי שוב להסביר לו.

אבל לבסוף, כשראיתי אותו עדיין מסתפק אמרתי לו כך ציוה הבורא יתברך. ועל כך אמר לי: כל פעם שאין לך תשובה על שאלה שאני שואל אותך, אתה עונה שכן ציוה ה'. חייכתי ואמרתי לו: אתה צודק. תן לי זמן לעיין בספרים ואתן לך תשובה.

רואים אנו מכאן, שאם נותנים לילד לגדול עם ספיקות ח"ו, הרי כשיגדל ישאר מסתמא עם אותם ספיקות ואולי אף יותר, ושוב לא ירגיש את הניסים ונפלאות שעשה ה' עם אבותינו בהוציאם ממצרים, וכשיגיע עת דודים ויבנה את ביתו, ויחוג בביתו עם משפחתו את ליל הסדר, הוא יקרא את ההגדה כמו סיפור מבלי להרגיש הרגשה פנימית, שלולא ה' שגאל ברחמיו את אבותינו ממצרים הרי אף הוא היה עדיין משועבד במצרים.

וכאשר האדם מתבונן ומקשר עצמו עם העבר בזמן שבני ישראל היו משועבדים במצרים וסבלו יסורים נוראים, וכואב את כאבם, ורואה האין הש"ת עשה להם ניסים ונפלאות ושפט במכות גדולות את אויביהם, ושמח שמרגיש את שמחתם, מיד הוא מרגיש בעצמו הרגשה של בן חורין. אבל לולא הרגשת הצער על סבלם של אבותיו וכן שמחתו על הצלת אבותיו, הוא היה רחוק

מהכרת הנס שנעשה לאבותיו ולעצמו, ולא היה מרגיש כלל את עצמו לבן חורין.

משום כן בדווקא חג הפסח הוא זמן חרותנו האמיתי. דבר זה נובע כתוצאה מן החירות שזכו לה אבותינו במצרים, על ידי ניסים גדולים ונוראים שבלעדיהם לא היינו קיימים כבני חורין. שהרי כשהקב"ה עשה את הנס לאבותינו במצרים, דאג לכך שהתוצאות של הנס ההוא ישפיעו וימשיכו כוחות של קדושה והרגשה מן הנס העיקרי שהוא המושך לדורות הבאים אחריו, שיהיו נמשכים ומקבלין שפע של הארה מאין סוף מקדושת החג הראשון והניסים שנעשו בו. וכאשר האדם מתעורר בשמחה גדולה, הרי בלי ספק הוא ירגיש מאותה שמחה גדולה להיות בן חורין שהרגישו אבותינו בצאתם ממצרים.

והדבר יבואר על פי מעשה נפלא שהתרחש אצלי. באסרו חג פסח בשעת הסעודה, ראיתי את אחד המסובים שהוא יושב ודואג. אמרתי לו; ציון, מדוע אתה מודאג, הרי היום זה אסרו חג וצריך לשמוח בו. האם שכחת כבר כל מה שדרשתי אתמול שצריך להמשיך מקדושת חג הפסח, שהוא בבחינת להיות פוסח, היינו לשכוח מכל הדאגות ולבטוח רק בהש"ת? האם שכחת שפסח רומז לדביקות בהש"ת, ולהתקשר בפסיעה אחורנית אל העבר, עד שתרגיש את צרות ושמחת אבותינו בהיותם משועבדים במצרים ובגאולתם, ושפסח הוא לה' בהוציאם ממצרים, ושלולא זה אף אתה היית עדיין משועבד במצרים? האם שכחת שפסח רומז כל כולו לדביקות במצוות שהם בבחינת מצות שהם קשות, רמז לכך שלא קל לשמור אותם כדבעי, וכמה מוטל על האדם להתייגע כדי לקיים את המצוה מתוך ביטול לרצון ה'. ומהאי טעמא אוכלים את המצה שבעת ימים, רמז על שבעים שנותיו של האדם, שבהם האדם צריך לעמוד בעבודת ה' מבלי לקבל עליהם שום שכר בעוה"ז, שהרי שכר מצוה בהאי עלמא ליכא.

אז ענה לי ציון על כך. זאת בדיוק הסיבה למה אני יושב ודואג. שכן חסרה לי אותה התרוממות הנפש הגדולה שהרגשתי בימי חג הפסח, ועל כך אני מרגיש קצת חולשה.

כשמעתי את דבריו אמרתי לו: זהו מעשה שטן, שרוצה להכניס בך יאוש לשם שמים, ומהיאוש הזה יביא אותך לידי ספיקות באמונה, עד שתיפול בידו ותפסיד את כל עיקר האמונה שהשגת בחג הזה, ויצא שכר בהפסדך. עליך לדעת, שהקב"ה יודע שקדושת חג הפסח היא כל כך גדולה והארתה היא אדירה, עד שעלול האדם בסיום החג להרגיש בעצמו נפילה. ודווקא מהסיבה הזאת ה' נתן לנו מיד לאחר חג הפסח את מצות ספירת העומר,

כדי להמשיך את הקשר עם הש"ת מחג הפסח עד חג השבועות זמן מתן תורתנו, שזה היה תכלית יציאת מצרים. על כך נתן לנו הקב"ה להמשיך להרגיש את אורות החג על ידי ספירת העומר עד חג השבועות שהוא זמן מתן תורתנו, כדי שעל ידי התורה יוכל האדם להגיע בכוחות עצמו אל תכלית בריאתו האין לעשות את רצון ה'.

»» המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה לכתובת: p@hpinto.org.il ««

שבת המועד פסח י"ט ניסן תשע"א

ירושלים	תל אביב	באר שבע
18:37	18:53	18:54
19:51	19:54	19:52
20:30	20:19	20:20

הדלקת נרות
מוצאי שבת
רבינו תם

הילולא דצדיקיא

- א - רבי יהושע פולק כ"ץ, בעל הסמ"ע
- ב - רב האי גאון, ראש ישיבת פומבדיתא
- ג - רבי דוד לייקס, תלמיד הבעש"ט
- ד - רבי שאול אבן דנאן, ראש רבני מרוקו
- ה - רבי משה מטרנאני, המב"ט
- ו - רבי חיים יצחק חייקין, ראש ישיבת חכמי צרפת
- ז - רבי חיים הלברשטאם מצאנז בעל הדברי חיים

הדרך היחידה להפטר מכל הצרות של הגלות המרה

והאמיתיים שנשמעים כאן מפי הצדיק. המבט המהורהר שלהם, רואה חלומות ומחשבות על עולמות של חירות וגאולת ישראל. גם הילדים נראים מהרהרים. הם עוצרים את נשימתם, מסתכלים בעינים פקוחות על הדרת הפנים הזורחת של סבא.

הם בולעים בשקיקה כל מלה ומשל. נראים מתעמקים ומשתאים בשמחתם הילדותית מכל התיאורים היפים והמגרים על הגאולה העתידה שנשמעים מפי סבם. לאט, אבל באופן חגיגי עברו השעות. שעון הקיר הקטן מכריז על השעה ונשמע כמנגינה מרנינה של העת החולפת לנצחיותה הרחוקה. הצדיק נראה מאופק הלכתית - "נו, נו" ... - הוא אומר למסובים - כבר מאוחר, עוד מעט חצות". בני הבית המקורבים נשארים מרותקים לשלחן, בולעים כל מלה. מבטם נופל על כל מבע, כל קמט במצחו הרחב המספר ביציאת מצרים.

כאשר הכל שקוע בדומיה עמוקה, נשמעת פתאום דפיקה בדלת. על המפתן עומד הדוור ובידו מברק משיקאגו. חולה מסוכן, שלמה בן מרים, זקוק לרחמים גדולים. בחלל מורגשת מועקה בתוך האווירה החגיגית. היא נחתכת על ידי ה'חפץ חיים' עצמו, שמלחשש, כאילו לעצמו, כמה מלים, שהלכו והתגברו בקול רועד. "אהא, חולה מסוכן... ומהי הרפואה בשביל כלל ישראל? - רק תפילת רחמים... ודאי שיבוא... ודאי שתבוא הגאולה המובטחת, אבל לשם מה הסבל?

בשביל מה העינויים? בינתים, עלינו לחכות עד שיזרקו לנו מלמעלה גאולת חנם, 'נהמא דכסופא'... כבר מוטב ישועה שמגיעה לנו בדין. גאולה שחיבים לנו,

שעמלנו עליה! מה כתוב בגמרא (סנהדרין צח.)? שישנם שני זמנים לגאולה; האחד "בעתה" והאחר "אחישנה". "זכו אחישנה" לא זכו "בעתה". אם 'זכו' זה יהיה בלי לחכות. אם כן, מה השטות שלנו לחכות במין עקשנות ילדותית דוקא לזמן האחרון של "בעתה"? היוצא מזה, שתי מלים - מסכם הצדיק - "תשובה ותשובה. שומעים אתם רבותי? - הדרך היחידה והנכונה להפטר מכל הצרות והמרעין בישין של הגלות המרה, היא לא יותר מאשר תשובה ותשובה. מעט תשובה, טיפה של אמונה חמה, אמונה פשוטה".

הנרות כבר כבו ובחשכת הצללים צועד ה'חפץ חיים' בצעדים מדודים על גבי המדרגות הקטנות והעקומות המובילות אל ה'עליה', להתבודדות שלמה. "שלמה בן מרים, זקוק לרחמים מרובים.. נו, רבנו של עולם, לחכות על "בעתה" לא כדאי לך ולנו בודאי שלא. מדוע להמשיך את החוב? אלא מאי, טרם הגיע הזמן המיועד ל"בעתה" והרי יש דרך אחרת "אחישנה", היא כבר "אחישנה".

כך, באמונה עמוקה ופשוטה ערך הצדיק את ליל השימורים והתכונן מלא תקוה וגעגועים בעינים פתוחות לגאולה, ולביאת המשיח. ולבי הלם כאילו הוא כבר ברגע הזה, של זמן חרותינו הנצחי והאמיתי.

תאור מרתק של תלמיד הישיבה בראדן, הסופר הרב זליג גלאז ז"ל, מי שזכה להסב בליל הסדר

בביתו של הכהן הגדול מאחיו,

רבי ישראל מאיר הכהן זצ"ל בעל

ה'חפץ חיים', כפי שמופיע בספר 'מאיר עיני

ישראל'. על יד הסמטה של חצר בית הכנסת, נמצא הבית הקטן והנמוך - מעונו הצר של ה'חפץ חיים'. החלונות הקטנים זרקו אור על יסוד הלובן המבהיק מתוך הוילונות הצחורים המכובסים לכבוד החג. נרות החג שולחים אורם על הסמטה האפילה ומאירים למתפללים, המחשישים צעדיהם לביתם לעשות את הסדר כהלכתו.

גם ה'חפץ חיים' אינו מאריך הפעם. מיד כשגמר את תפילת 'מעריב', כבר שואל הוא את גבאי חלוקת 'קמחא דפסחא', האם לא דלגו חלילה בחלוקת צרכי החג, על מישוה מהנצרכים. מה גדולה היתה שמחתו בפגשו בדרך בשני אורחים שהזמינם לביתו. הנה כי כן, ה'פל דכפין' לא יהיה לבטלה.

בפנים, הכל מסודר חגיגתי. מנורת הנפט התלויה באמצע התקרה, עם נרות החג שעל השולחן, זורקים את אורם הצנוע על הכמפה הצחורה, הרקומה פרחונית. עבודה עצמית פשוטה, המזכירה את פשטות ההנהגה של הצדיק עצמו. מסביב לשלחן הסדר ערוכים הכסאות שעליהם יושבים בני הבית. את מקומו שלו הכין הצדיק בעצמו בין שני האורחים. בסמוך אליו יושבים ממושמיעים, בהצטנעות ילדותית, שלשה נכדים בחן של תמימות. הם שכחו, עכשיו, את ילדותם, עזבו להפקר את משחקיהם. הם הרי עומדים לשאול כעת את ה'מה נשתנה' ולשמוע את מה שבפי הסבא הגדול.

בדומיה המתוחה מתחרזים מפי ה'חפץ חיים' פנינים ממחשבה עמוקה, דברים המבהירים היטב את מהות ותכלית הנס הגדול של יציאת מצרים, יחד עם רמזים על הגלות הנוכחית.

והנה באמצע, בתוך מצב הרוח הקודר, מבריק אור בהיר מתוך החשכה. "משיח.. גאולה.. חירות... ודאי שעכשיו העת המסוגלת ביותר לכך!"

אומר ה'חפץ חיים'. "האם אינכם מחזיקים כך?" -

הוא שואל את המסובים ומוסיף: "יש הרי דעה בגמרא; ששת אלפים תורה ושני אלפי ימות משיח. כיום אנחנו באלף האחרון. נו, נו, שואל הצדיק בכמין תביעה, מדוע מחכים בספיקות? הרי זה ודאי, זה בטוח! הוא יבוא. ברם הנקודה הקטנה היחידה - פירור קט של תשובה. איי, איי, סכלים... משהו תשובה ואנחנו נגאלים! "היום אם בקולו תשמעו"...

הדומיה הרצינית מחזיקה עוד מעמד וממלאת את חלל החדר הצר. כל אחד מהנוכחים קשוב ומהורהר, לקלוט ולעכל את הדברים הגדולים

מאוצרו של מורנו ורבנו הגה"צ
רבי דוד חגיגה פינטו שליט"א

מן האוצר

דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם מועדי ה' אשר תקראו אתם מועדי" (ויקרא כג, ג)

אמרו חז"ל (ירושלמי שבת ט"ו ג)

"לא ניתנו שבתות וימים טובים אלא

לעסוק בהן בדברי תורה". וכיון שהאדם

עוסק בתורה בימים טובים ואינו מבלה זמנו בטיול ובסיפורי

דברים של מה בכך, מיד הוא זוכה ליהנות מאור התורה ונשמה יתירה נכנסת בו. שכן התורה

נקראת נר, וכן הוא אומר (משלי ו' כ"ג) כי נר מצוה ותורה אור, ונשמתו של אדם קרויה נר

כמ"ש (שם, כ' כ"ז) נר ה' נשמת אדם. בשעה שאדם עוסק בתלמוד תורה, והוא מתדבק

בדברי תורה הרי הוא זוכה לנשמה חדשה שתיכנס בו, והיא נשמה מיוחדת שנבראת בזכות

התורה של יום טוב, ויש בה מקדושת יום טוב. והעוסק בתורה בשעה שהבריות מצויים

בחוץ, ועוסקין בדברי שיחה, ומבזין את המועדות על ידי שמתבטלין מדברי תורה, אין לך

תלמוד תורה לשמה גדול מזה, והוא זוכה לנשמה יתירה שבביל התורה שלמד במועד כיון

שהקב"ה מתקרב יותר ביום טוב מבחול.

אמור מעתה שלא כנשמה יתירה של שבת, נשמה יתירה של יום טוב. נשמה יתירה של שבת

אף על פי שלא היה היא נכנסת בו, אבל נשמה יתירה של יום טוב אם אין האדם עוסק בתורה

אינו זוכה לה ואינה נכנסת בו. לכן לא יתקנו בשמים במוצאי ימים טובים הואיל ואין נשמה

חסדי ה' מתעוררים בימי המועדים

יתירה מצויה אצל כל אחד אלא אצל מקצתן שיזכו ועסקו בתורה לשמה.

ואומר אני, שמשום כן הסמיך הכתוב את יציאת מצרים למועדים, לומר לך, שלא הוציא

הקב"ה את ישראל ממצרים אלא כדי שיקבלו עליהם תורה ומוצות. וכיון שיעסקו ישראל

בתורה במועד ויכבדו את המועדים, יהיו המועדים מועדי ה' ולא מועדים שלהם, ויהיו ראויים

להשראת השכינה בלי ספק. אבל כשיבטלו בהם את הזמן ולא יעסקו בהם בתורה שוב אין

בהם "מקראי קודש" אלא "מקראי חול", ולא יהיו מועדי ה' אלא בבחינת "מועדיכם שנאה

נפשי" רח"ל. ולכן כפלה התורה ואמרה "אלה הם מועדי", אימתי אתקדש בתוך בני ישראל,

כשהמועדות יהיו מועדי ולא כשהיו מועדיכם. הכוונה, שתחשיבו אותו למועד משפחתי,

לאסיפה משפחתית לאכול ולשתות ולהתענג בימים אלו הנאה אישית, ולעשות זכר ורמז

אשר מסמל החג הקדוש שהוא חג ה'. ולכן סמך יציאת מצרים למועדים, לרמז, שכשם

שבזמן יציאת מצרים שרתה עליהם שכינה הואיל וקיבלו עליהם, לכשיצאו, לקבל את

התורה, והתחילו כבר בקבלת חג הפסח לדורותם. אם כן, אף כאשר יקבלו עליהם את

שאר מועדי ה' תשרה עליהם שכינה. וחשבתי, כי הסיבה שהקב"ה רצה שבני ישראל יעשו

מועדים ויקראו להם מועדי ה', משום שאמונת העולם היו עושים חגים לעבודה זרה. כמו

שכתבו על פרעה שעשה חג ביום הולדתו, ובוודאי שיתפו בחג של פרעה את העבודה זרה.

לכן רצה ה' שבני ישראל יעשו חגים שיש בהם זכרונות לטובתם, ושיתעוררו עליהם בחגים

אלו חסדי ה' מן השמים, על ידי שיהיו נקראים מועדי ה'.

כי אם החגים היו נקראים "מועדי אדם", לזכר מה שקרה להם, הרי שחגים אלו היו מלאים

רק בהבלי חול. אבל כיון שהם נקראים מועדי ה', אז בוודאי בני אדם לא יזלזלו בהם, כי הם

מקראי קודש והם נקראים מועדי ה'.

מן המעין

כמו שאמרו "אשרי מי

שעמלו בתורה", וכן: "אנו

עמלים ומקבלים שכר".

ואם כן, כאשר הפסוק

משתמש בלשון "את

עמלנו", לא יתכן שכוונתו

לשעבוד והעבודה עבור

המצריים, אלא רק על הבנים,

שהם עמלנו ונלקחו מאיתנו!

שכר מצוה

בספר "קרבן אשר", מבאר את הענין למה דוקא על ידי פסח ומילה זכו לשכר

יציאת מצרים?

לפי מה שאמרו חז"ל (קידושין לט.): "שכר מצוה בהאי עלמא ליכא", ובביאור הדבר

כתב ב"תבואות שור", שזה משום שעל ביטול מצוות עשה אין מענישים אלא רק

בעינא דריתחא. ולכן כנגד זה גם כשמקיים מצות עשה אי אפשר להעניק לו

שכר.

יוצאים מן הכלל הם פסח ומילה, שהן מצוות עשה שיש בהן כרת ומענישים

על ביטולן, ולכן גם את שכרם מקבלים בהאי עלמא, ולכן כיוון שהיו ערומים מן

המצוות והיו זקוקים לשכר שבזכותו יצאו ממצרים, נצטוו על פסח ומילה, שמתן

שכרם בהאי עלמא.

נעשה ונשמע

"מצה זו שאנו אוכלים, על שום מה?"

אין אנו שואלים: "מצה זו, על שום מה אנו אוכלים?", אלא "מצה זו שאנו אוכלים,

על שום מה?" וכל כך למה?

כתב על כך מהר"ם מלובלין, בשם חתנו: לפי שאנו מקיימים את המצוה בכל אופן,

בין אם אנו יודעים את טעמה ובין אם אין אנו יודעים, ורק לאחר מכן, לרווחא

דמילתא, אנו מבקשים לדעת ולברר: "על שום מה?"

זכות אבות

"ונצעק אל ה' אלוקי אבותינו וישמע ה' את קולנו"

למה לא נאמר "וישמע ה' א-להי אבותינו את קולנו", כפי שנאמר בתחילת הפסוק,

לענין הצעקה?

אלא, אמר הגאון בעל "אבני נזר" מסוכטשוב, דהנה אמרו חז"ל (ברכות י:): "כל

התולה בזכות עצמו - תולין לו בזכות אחרים, וכל התולה בזכות אחרים - תולין

לו בזכות עצמו". ולכן מפני "ונצעק אל ה' א-להי אבותינו", שאנחנו תלינו בזכות

אחרים, אז "וישמע ה' את קולנו", הוא עזר לנו בזכות עצמנו!

מר מזמות

"וימררו את חיייהם בעבודה קשה".

טבע כל בני האדם כותב בעל "כלי חמדה" הגאון רבי שמואל לאניאדו, שהם

מפחדים מאוד מן המוות, והמוות נקרא "מר מאוד", שנאמר "אכן סר מר המוות",

ונאמר "ואחריתה כיום מר". אולם בגלות מצרים היה כל כך רע לאבותינו - עד

שהמוות לא היה מר להם כלל, כי מרוב שעבוד חשו שטוב מותם מחייהם.

וזהו בעצם כוונת הפסוק: "וימררו את חיייהם". כלומר: המצרים הפכו את חייהם

של בני ישראל למרים, בעוד המוות היה מתוק להם, עד שריחם עליהם הקב"ה

וגאלם ממוות לחיים נעימים...

עמל התורה

"ואת עמלנו - אלו הבנים". מנין לנו ש"עמלנו" אלו הבנים, והלא בני ישראל עמלו

במצרים מבוקר ועד ערב בעבודת הפרך של המצריים, ואולי לעמל זה מתייחס

הפסוק "ואת עמלנו"?

אלא - נהג הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך, ראש ישיבת "קול תורה" לומר -

ההגדרה "עמל" מתייחסת לעבודה שבאה ברצונו, מדעתו ולהנאתו של האדם,

בדרך אבות

ממעשיהם של צדיקים

שירה שפורצת גבולות

שירה בעמידה

בספר "קצות השולחן", מביא המחבר סמך לדבר שיש נוהגים לעמוד בשעת אמירת השירה. על פי דברי המשנה במסכת סוטה (דף כז: שם מבואר שבעת שאמר משה את שירת הים, היו ישראל עונין שירה כקוראים את ההלל. וקיימא לן שהלל מצוה לקוראו בעמידה, אם כן יש מכאן סמך שגם אמירת השירה צריך לאומרה בעמידה.

כאילו עומד ביבשה

"על ידי אמירת 'ויושע' בשמחה מכפרין עוונותיו בלי סיגוף. ויושע יש לנגן. וכתוב בספר 'חרדים' בעשר סגולות שכתב עליהן שמכפרין כל עוונותיו של אדם בלי סיגוף ועינוי, שאחת מהן היא מי שקורא ויושע בשמחה ובניגון כמו שאמרוהו ישראל בשמחה יתירה בשעת קריעת ים סוף. ומפני זה נהגתי בעצמי לאומרו בניגוני הטעמים כקורא בתורה". ("יוסף אומץ").

עוד הנהגה טובה כותב החיד"א בספרו "עבודת הקודש": "ויציר בדעתו כאילו עומד ביבשה בתוך הים והמצרים נטבעים והוא ניצול".

ועוד מכתבי החיד"א (ספר הנהגות צדיקים מז), "כל האומר שירת הים בשמחה ובעצמו, שיער כאלו הוא ניצול מהים ופרעה וחילו הם נטבעו ואמר שירה, הנה משורר ששיע"ר - כך מכפרים לו עוונותיו".

כל הישועות

"א'ז' שיר מ'שה ו'בני ישראל א'ת ה'שירה ה'זאת".

ראשי תיבות בגמיטריא "מוזל"א".

על דרך שכתבו הספרים הקדושים, כי על ידי השירה נמשך בני חיי ומוזני רויחי, ביזת הים וכל הישועות. וכל זה תלוי במזל.

("חיים ושלוה")

אני רוצה להתפלל עוד

הרה"ק רבי מרדכי מלעכוויטש זצ"ל, אמר: היות שיש עוף אשר מזמר ואומר שירה להקדוש ברוך הוא עד שנבקע כריסו, ואני מתפלל ואף על פי כן אני בריא. אם כן, מה חשובה תפילתי?!

פעם אחת, הכין את עצמו לתפילה בהכנה גדולה. וכשהגיע לשירת הים, מרוב התלהבות נבקעה ריאה שלו מחוזק התפילה. הרופאים בלמברג אמרו נואש. טען הרה"ק רבי מרדכי מלעכוויטש זצ"ל להשי"ת ואמר: "וכי רצוני היה שאתפלל רק תפילה אחת כזו, אני רוצה להתפלל עוד!"

ועזרו השי"ת וחזר לאיתנו.

אחר כך נזדמן שהיה הרה"ק רבי מרדכי מלעכוויטש זצ"ל בלעמברג, והיו אצלו המון חסידים. עבר הרופא דרך שם, וראה אנשים רצים ושבים. שאל הרופא: "ריצה זו מה היא?" ואמרו לו כי הרה"ק רבי מרדכי מלעכוויטש זצ"ל, נמצא פה. תמה הרופא ואמר: "העוד הוא חי?" ונשבע שבודאי הוא חי בלא ריאה

("ספרן של חסידים")

בכל תפוצות ישראל נתקבל המנהג לומר בכל יום בתפילת השחר לאחר פסוקי דזימרה את פסוקי שירת הים, כשבח והלל לבורא העולם על

כל הטובות ניסים ונפלאות

שעשה עמנו ועם אבותינו. ובימים אלה

כשאנו מצויים בעיצומו של חג הפסח הקדוש, חג גאולת ישראל, בו

אנו מודים ומשוררים לה' יתברך על הנפלאות שהראה לאבותינו במצרים ועל ים סוף, יש לנו להתבונן ולהכיר במעלת ערך השירה שאותה אנו מסדרים לפניו בכל יום ויום.

כבר בימי קדם, היו קהילות ישראל שהנהיגו לקרוא את פרשת שירת הים, כביטוי הודאה והלל להשי"ת על נס והצלה שאירע להם. כך עולה גם מתשובתו של הגאון רבי מרדכי כרמי, מגדולי רבני המערב, בספרו "מאמר מרדכי" (סי' תקס"ו סק"ה): "על מה שנהגו במקומו משנים קדמוניות ביום מסויים שאירע בו נס, וקבעוהו ליום טוב בהודאות והלל להשי"ת, וקוראים בספר תורה בברכות בפרשת שירת הים, ואפילו חל אותו יום בשני או בחמישי, דוחים קריאת פרשת השבוע וקוראים בפרשת שירת הים. המנהג יסודתו בהררי קודש, ויש להם על מה שיסמוכו".

בזוהר הקדוש (פרשת בשלח דף נד): אנו מוצאים דברים מפורשים בשבח מעלת אמירת שירת הים בכל יום, וכך אומר הזוהר: ילמדנו, כל אדם האומר שירה זו בכל יום ומכוין בה, זוכה לאומרו לעתיד לבוא. שהרי יש בה עולם הזה ויש בה עולם הבא, ויש בה קשרי האמונה ויש בה ימות המשיח. ותלוי בה כל אותם תשבחות האחרים שאומרים העליונים והתחתונים. כי כל מי שזוכה לשירה זו בעולם הזה - יזכה בה בעולם הבא, ויזכה לשבח בה בימי המלך המשיח בשמחת השכינה עם הקדוש ברוך הוא!

וכתב על זה בספר "יסוד ושורש העבודה": "הנה עיניכם הרואות שכל הפלגת הזוהר הקדוש באמירת השירה וכו', אינו במי שאומר רק התיבות של השירה בפיו ובשפתיו לבד ולא שם לבו כלל אל ההודאה ושבח להבורא יתברך, אין זה כי אם בוודאי גודל הפלגת אמירתו בכל יום כדי לזכור ולספר בתמידות גודל גבורותיו ונפלאותיו אשר עשה לכל עם קדוש הישראלי במצרים ועל הים".

בשמחה רבה

בעל השל"ה הקדוש (מסכת יומא): כותב עוד בענין אמירת השירה בכל יום שצריכה להיאמר בשמחה גדולה: "כיון בשירת הים שאומרים בכל יום לאומרה בקול ובשמחה רבה כאילו אותה עשה יוצא ממצרים וכו'. והנה אחר שצינונו השי"ת לומר שירה זו בכל יום, כדכתיב 'ויאמרו לאמר'. וכתב רשב"י שרוצה לומר שנאמר אותה בכל יום בשמחה רבה, כשעה ראשונה שאמרנו אותה. אם כן ודאי כח סגולת כל יום הוי כשעה שאמרנו אותה".